

Avvikelse­rapport

Fo Syd

Rapport för avvikelser gällande
Blåklockans och Gudmuntorps förskolor

Inlämnat av förskolechef
Jeanette Schildt 180719

Innehåll

Inledning	3
Beläggning	3
Lagrum	3
Förutsättningar för organisation.....	4
Analys från kommande kvalitetsrapport	4
Höstens förutsättningar	4
Avvikelser	5
Referenser	5

Inledning

Enheterna Blåklockan och Gudmuntorps förskolor har sviktande barnunderlag hösten 2018 och därmed inte fulla barngrupper utifrån kapacitet och behov för en rimlig grundbemanning, för hantering av säkerhet och systematisk kvalitetsarbete. Dessa förutsättningar rapporteras med detta dokument av förskolechef till utbildningschef och ansvarig nämnd. Minskad barnbeläggning innebär minskade inkomster till verksamheten och därmed riskeras antingen balans i budget alternativt kvalitet och säkerhet utifrån bemanningsbehov för att täcka öppettider. Då budget enligt prioriterat uppdrag ska hållas i balans riskerar därmed säkerhet och kvalitet i verksamheterna inte vara fullgoda vilket nedan försöker förtydligas.

Beläggning

Antal barn i verksamheterna under hösten är beräknat till följande:

Blåklockan 11,5 platser

Gudmuntorp 17 platser

För att kunna hantera en rimlig budget bör antalet belagda platser uppgå till ca 20 i denna typ av verksamhet med barn i åldrarna 1-5 år.

Lagrum

Ansvar enligt föräldrabalken övertas av förskolan under barnets vistelse där och i densamma uttrycks det i kapitel 6 följande:

"1 § Barn har rätt till omvårdnad, trygghet och en god fostran."

Skollagen kapitel 4 uttrycker gällande kvalitet följande uppdrag:

"6 § Det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska dokumenteras.

7 § Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas".

I skolverkets allmänna råd lyfts följande fram:

"Förskolan ska erbjuda barnen en trygg miljö som samtidigt utmanar och lockar till lek och aktivitet." (Måluppfyllelse i förskolan, 2017 s 8)

"Förskolans kvalitet ska kontinuerligt och systematiskt dokumenteras, följas upp, utvärderas och utvecklas. Syftet med utvärderingen är att få kunskap om hur förskolans kvalitet, det vill säga verksamhetens organisation, innehåll och genom-förande kan utvecklas så att varje barn ges bästa möjliga förut-sättningar för utveckling och lärande". (Måluppfyllelse i förskolan, 2017 s 8)

"Det är angeläget att förskolechefen ger förskollärare och annan personal organisatoriska förutsättningar, bland annat i form av tid, för att planera, följa upp och utvärdera utbildningen." (Måluppfyllelse i förskolan, 2017 s 20)

"Skollagens krav på systematiskt kvalitetsarbete innebär att huvudmän, förskole- och skolenheter systematiskt och kontinuerligt ska följa upp verksamheten, analysera resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planera och utveckla utbildningen.

Verksamhetens resultat behöver dessutom följas upp, analyseras och bedömas i förhållande till vad vetenskap och beprövad erfarenhet lyfter fram som betydelsefullt i genomförandet. Även vid planering och prioritering av utvecklingsinsatser är det viktigt att ta hänsyn till aktuell forskning." (Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet, 2015 s 11)

"Genom ett systematiskt kvalitetsarbete blir det tydligt för all personal vad som ska prioriteras och utvecklas, när och hur olika insatser ska genomföras och vem som ansvarar för vad. Allas delaktighet är grundläggande i kvalitetsarbetet. (...) I en verksamhet som är förändringsbenägen och som

fungerar som en lärande organisation är kvalitetsarbetet ständigt närvarande på alla nivåer; individuellt, i arbetslaget, på enheten som helhet och hos huvudmannen för verksamheten.” (Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet, 2015 s 11).

Det finns inget lagrum som uttrycker antal personal i bemanning i förhållande till varken antal barn eller förutsättningar, inte heller vilka förutsättningar som krävs för det systematiska kvalitetsarbetet.

Förutsättningar för organisation

Analys från kommande kvalitetsrapport

Det är tydligt att det är svårare för de mindre enheterna (1-avdelnings) att få tillstånd gemensamma reflektioner. Det finns ingen tillgänglig personal för att avlösa uppsikt och arbete med barn på samma sätt som på större förskolor där avdelningar kan hjälpas åt att avlösa varandra. Därmed blir det också svårare att gemensamt arbete med uppföljning och utveckling av verksamheten. Behovet att bemanna öppettider på samma sätt som en större förskola, på färre personalantal, påverkar även logistiskt så att färre eller inga tillfällen alls möjliggörs där ens enskild personal kan frigöras för reflektion. Detta påverkar också utveckling och kvalitet på sikt. På grund av behov av att hålla budget i balans finns inga utrymmen att löpande lösa detta med tillfälliga utökningar av bemanning i form av planeringsavlösare. Försök till lösning med planeringsavlösare har gjorts av föregående förskolechef under läsåret men detta påverkade budget mycket i negativ riktning, vilket har måst balanseras upp för återstoden av 2018. Det är därtill svårare för de små förskolorna att få möjlighet till kollegialt lärande i vardagen och möjlighet till reflektion och analys av verksamheten i grupp. Detta skapar större risker för att kvalitet och utveckling av densamma i verksamheten går långsammare eller rent av uteblir.

Höstens förutsättningar

För att hålla budget i balans för 2018, och därmed även arbeta in det underskott som skapades under första halvan av året (innan ny förskolechef tillträdde), har bemanning under andra halvåret av 2018 minimerats på alla förskolor. Tillgången till antal barn i verksamheterna har minskat och därmed gett sämre ekonomiska förutsättningar med mindre inkomster till förskolorna.

Alla förskolor är ålagda att ha ett öppethållande som möter vårdnadshavares behov. På Gudmuntorp innebär detta att vi har ett behov av att kunna bemanna verksamheterna mellan klockan 6-18. Idag sker det ett samarbete med fritidsverksamheten på skolan, som kommer att fortsätta under hösten. Detta innebär att förskolan inte behöver bemanna den sista timmen mellan kl 17-18 utan detta gör fritids mot att förskolan ansvarar för tiden mellan kl 6-7 på morgonen. På Blåklockan har vi inte samma förutsättningar till ett samarbete med annan enhet/verksamhet och därmed är bemanningsbehovet där under hösten mellan kl 6.30-17.30 att hantera själv. Merparten av barnen är på plats kl 7.30-15 på Gudmuntorp och mellan kl 7.30-16.15 på Blåklockan.

Alla förskolor i området har en minskad bemanning jämfört med tidigare år och därmed minskar förutsättningarna för de större förskolorna att stödja upp de små enheterna så mycket som skulle behövas (i tex form av avlösningar för personal och reflektioner).

Vi kan utläsa i analysen i kommande kvalitetsrapport att det redan under föregående läsår (2017-2018) har varit svårt för de mindre enheterna att få till stånd möjligheter för arbetslagsreflektioner och kollegialt lärande. När det nu tillkommer försämrade förutsättningar för ekonomi på grund av mindre antal barn på förskolorna blir utgångsläget än sämre.

Avvikelser

Utifrån givna resurser finns det en risk att bemanningen på Gudmuntorps och Blåklockans förskolor inte fullt ut kan balanseras och förebygga säkerhet och trygghet för den beläggning av barn som är på plats på morgonen (kl 7-8) samt på eftermiddagen (kl 15-16.30).

Utifrån givna resurser har reflektionstiden för pedagogerna tvingats minskas. Viss enskild reflektionstid kan i schema tillgodoses dock finns inget utrymme för att organisera för gemensam reflektionstid för de hela arbetslagen. Utebliven möjlighet för reflektion (både gemensam och enskild) innebär stora risker för att det systematiska kvalitetsarbetet (uppföljning, utvärdering och utveckling) saktar ner eller helt avstannar. Det riskerar i sin tur även att barns behov av stöd i sin utveckling inte synliggörs och kan bemötas fullt ut.

Referenser

Föräldrabalk, Svensk författningssamling (1949:381)

Skollagen (2010:800) SFS 2018:1158

Skolverket (2017) *Skolverkets allmänna råd med kommentarer Måluppfyllelse i förskolan*

Skolverket (2015) *Skolverkets allmänna råd med kommentarer Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet*